

Algemene Inspectiedienst
Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Project Groothandel

2008

Project Groothandel 2008

In 2008 controleerde de Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit landelijk 377 handelsbedrijven in gewasbeschermingsmiddelen op de naleving van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Aanleiding

De AID streeft naar het gebruik van uitsluitend toegelaten gewasbeschermingsmiddelen overeenkomstig de daarbij geldende voorschriften. De groothandel is daarbij een belangrijke partij. Zij distribueren de gewasbeschermingsmiddelen naar gebruikers en detailhandel. De laatste jaren heeft de AID veel aandacht geschonken aan de etiketteringsvoorschriften op de verpakking bij de groothandel. Bij de invoering van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden eind 2007 zijn er voor de groothandel aandachtspunten bijgekomen. Zij zijn bijvoorbeeld verplicht zich ervan te vergewissen of een afnemer beschikt over een geldig bewijs van vakbekwaamheid. De AID heeft hieraan dan ook extra aandacht besteed.

Controles

De controles bij de groothandel richten zich op een aantal zaken:

- Voldoet de administratie aan de eisen van de wet?
- Zijn de middelen voorzien van het juiste en meest actuele etiket?
- Gaat de handelaar zorgvuldig om met de gewasbeschermingsmiddelen?
- Beschikken de medewerkers over het juiste bewijs van vakbekwaamheid?
- Vergewist de handelaar zich of de afnemer beschikt over een geldig bewijs van vakbekwaamheid?
- Zijn de in Nederland afgeleverde middelen toegelaten?
- Is er sprake van de verkoop van grote hoeveelheden middelen net voor het vervallen van een toelating? (Dit kan duiden op hamsteren door gebruikers.)

De AID heeft in 2008 gebruik gemaakt van twee methodes om dit te controleren: de standaardcontrole (bij 359 handelaren) en de technisch-administratieve controle (bij achttien handelaren). Deze laatste methode werd door de AID in 2008 voor het eerst toegepast. Beide methodes proberen via een interview met een leidinggevende inzicht te verkrijgen in de bedrijfsprocessen. Hoe is het systeem ingericht, zodat het bedrijf aan de wettelijke eisen voldoet? Welke controlemechanismen zijn er? Zo verkrijgt de controleur een beeld van de betrouwbaarheid van de processen. Met deze informatie bouwt de AID een bedrijfsdossier op. Bedrijven die aantoonbaar hun processen goed hebben ingericht kunnen vervolgens minder vaak gecontroleerd worden.

De nieuwe technisch-administratieve methode gaat dieper in op de inrichting van bedrijfsprocessen dan de standaardcontrole en omvat ook een analyse van de (digitale) administratie. Basis voor deze controle is de door de accountant goedgekeurde grootboekrekening. Deze vormt een solide basis voor de verdere administratieve controle. Zo kan de AID precies een beeld krijgen van het voorraadverloop en eventuele onregelmatigheden opsporen, zoals de verkoop van grote hoeveelheden middelen kort voor het vervallen van de toelating.

Naleving

Administratieve voorschriften

Bij 33 procent van de handelaren voldeed de administratie niet aan de eisen. Het betrof in bijna alle gevallen kleine afwijkingen die door de betreffende bedrijven zijn gecorrigeerd en alsnog akkoord zijn bevonden. De AID heeft drie waarschuwingen afgegeven en geen boetes opgelegd.

Etikettering en aanprijzing

Bij 41 procent van de handelaren werden verpakkingen aangetroffen met daarop niet de juiste etiketten. Etiketten waren dan wel in bestelling en de middelen waren in enkele gevallen voorzien van een aanduiding dat deze niet voor verkoop bestemd waren. Bij acht handelaren was een promotiefilm zichtbaar waarin glyfosaat houdende gewasbeschermingsmiddelen werden aanbevolen voor gebruik op verhardingen, terwijl dit zoals in de film getoond niet is toegestaan. Hierbij is corrigerend opgetreden en is het promotiemateriaal verwijderd.

Bewijs van vakbekwaamheid

De meeste handelaren beschikken over het juiste bewijs van vakbekwaamheid. In enkele gevallen was tijdens controles niemand aanwezig die beschikte over een geldig bewijs van vakbekwaamheid of werden professionele gewasbeschermingsmiddelen verkocht door medewerkers die niet over het juiste bewijs beschikten. In twee gevallen is een boeterapport opgemaakt. Bij twaalf handelaren constateerde de AID dat de handelaar professionele gewasbeschermingsmiddelen had afgeleverd aan een afnemer die geen geldig bewijs van vakbekwaamheid had.

Niet-toegelaten middelen

Bij 45 handelaren werden vervallen middelen aangetroffen, die op initiatief van de handelaar zijn afgevoerd naar een erkend inzamelpunt. In enkele gevallen werden niet toegelaten middelen verhandeld of op voorraad gehouden. De AID heeft de betrokken handelaren een boeterapport aangezegd.

Zorgvuldigheid

Bijna alle handelaren gaan zorgvuldig met gewasbeschermingsmiddelen om. In enkele gevallen heeft de AID gewezen op verbeterpunten. Bijvoorbeeld in een geval waarbij professionele gewasbeschermingsmiddelen in de winkel op kinderhoogte in het schap stonden.

Ervaringen met de nieuwe controlemethodiek

De nieuwe controlemethodiek van de technisch-administratieve bedrijfscontrole heeft geleid tot een beter inzicht in de bedrijfsprocessen en het voorraadverloop van de gecontroleerde bedrijven. De opbouw van een bedrijfsdossier is voor toekomstige controles nuttig, want deze kunnen gericht worden ingezet. Vanuit de koepelorganisatie van handelaren, Agrodix, is met gemengd gevoel op deze nieuwe methode gereageerd. Aan de ene kant is er begrip voor de wens van de AID om inzicht te verkrijgen in de bedrijfsprocessen en de resultaten hiervan voor toekomstige controles te benutten. Aan de andere kant was er kritiek op de belasting voor de gecontroleerde bedrijven en de tussen controleurs sterk wisselende aanpak.

Conclusie

Over het algemeen leven de handelaren de regels goed na. Het voeren van een juiste administratie en het afleveren van middelen aan gebruikers met een geldig bewijs van vakbekwaamheid blijft wel een aandachtspunt. De nieuwe werkwijze van technisch-administratieve bedrijfscontroles biedt de AID een beter inzicht in de werkwijze van de handelaren en daarmee een betere controle op de naleving van de regels. Het aanleggen van uitgebreide bedrijfsdossiers biedt de mogelijkheid in de toekomst bedrijven op basis van risico's te selecteren voor controles. Het is wel van belang om deze aanpak te uniformeren om te voorkomen dat de controleaanpak tussen controleurs sterk verschilt.

Deze brochure is een uitgave van:

Algemene Inspectiedienst
ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit